

# Jaarstukken 2023

Jaarverslag en jaarrekening van UBRivierenland over 2023

Versie voor het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur  
d.d. 28 maart 2024

Gemeenschappelijke Regeling UBRivierenland

Burg. van Lidth de Jeudelaan 3a Postbus 137, 4000 AC Tiel

Email: [info@UBRivierenland.nl](mailto:info@UBRivierenland.nl)

# Wat vindt u in de jaarstukken 2023

De jaarstukken 2023 samengevat 3

Besluitvorming over de jaarstukken 2023 5

*Het besluitvormingsproces omtrent deze jaarstukken in beeld.*

Jaarverslag: de programmaverantwoording

*We brengen in beeld wat de UBR bereikt heeft en welke baten en kosten dit met zich meebracht.*

Programma 1 - Beheer & Uitvoering Glasvezelnetwerk 6  
Programma 2 - Algemene baten en lasten 10

Programma

Jaarverslag: de paragrafen

*In de paragrafen maken we een dwarsdoorsnede van de jaarstukken over de thema's die voor gr UBR relevant zijn.*

Paragraaf 1 - Weerstandsvermogen en risicobeheersing 12  
Paragraaf 2 - Onderhoud kapitaalgoederen 15  
Paragraaf 3 - Bedrijfsvoering 16  
Paragraaf 4 - Financiering 18

Paragrafen

Jaarrekening

*De jaarrekening geeft een totaaloverzicht van de gerealiseerde baten en lasten. Daarnaast brengen we onze financiële positie in beeld.*

1. Overzicht van de baten en lasten en de toelichting daarop 22  
2. De balans per 31 december 2023 en de toelichting daarop 24

Financiën

Bijlagen

1. Controleverklaring 29

*Meer informatie kunt u vinden op onze website: <https://ubrivierenland.nl>*

# De jaarstukken 2023 samengevat

## Terugblik op 2023 inhoudelijk

Na vele jaren van voorbereiding hebben zeven gemeenten begin 2020 ingestemd met de oprichting van de Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland (UBR). Een mijlpaal na een lang traject, waarbij voor veel inwoners, bedrijven en instellingen in het buitengebied een lang gekoesterde wens voor snel internet wordt gerealiseerd. De aanleg van het nieuwe breedbandnetwerk was gepland voor 2020 en 2021. Dit is niet gehaald door verschillende oorzaken en omstandigheden. De opdrachtnemer heeft eerder al schriftelijk laten weten dat het tijdstip van de aanvang van de werkzaamheden door vertragingen pas kon worden gestart in april 2020. Tevens heeft de opdrachtnemer aangegeven dat er vertragingen zijn rondom de reguliere en dijkadressen. Er wordt in de opdracht onderscheid gemaakt in reguliere, dijkadressen en dijkversterkingsadressen. Voor de reguliere en dijkadressen is de initiële aanlegplanning (24 maanden) met in acht neming van de vertragingen in Q1 van 2020 niet gehaald. Doordat de capaciteit van de aannemer in 2023 is verschoven naar de dijkadressen om deze zoveel mogelijk voor de dijksluitingsperiode 2023 civiel gereed te hebben zijn met name de reguliere adressen in Zaltbommel en West Betuwe later gereed gekomen. Er was door de opdrachtnemer een aangepaste mijlpalenplanning afgegeven voor realisatie van de reguliere en de dijkadressen in 2023 en deze is gehaald. Inclusief de vertraging bij de start is de vertraging voor de realisatie van de reguliere en dijkadressen 24 maanden. Voor de laatste categorie "dijkversterkingsadressen", die liggen in het zogenaamde TIWA (Tiel-Waardenburg) en GOWA (Gorinchem-Waardenburg) traject en de adressen die een belemmering kennen door bijvoorbeeld het ontbreken van een instemmingsverklaring van een particuliere grondeigenaar of een aanlegvergunning langs provinciale N wegen waar werkzaamheden zijn en waren gepland, is een inventarisatie gemaakt van het aantal adressen (657). Deze 657 adressen staan gepland voor 2024. De bewoners van deze adressen hebben hierover in december 2023 een brief van de UBR ontvangen.

## Terugblik op 2023: financieel en organisatorisch

Het resultaat in 2023 is flink hoger dan de in de bestuursrapportage bijgestelde exploitatierekening 2023. Dit hogere resultaat kent twee oorzaken de netto omzet was iets hoger dan begroot maar met name het resultaat van de rentebaten over 2023 was fors hoger. Door het gunstige verloop van de rente op schatkistbankieren (rente positief over het saldo vanaf 14-09-2022 en sinds die tijd vele malen verhoogd) is er een veel beter resultaat geboekt op de rentebaten dan begroot. Overall is er een winst geboekt in 2023 die ruim 2 ton hoger is dan in 2022. Dit rentebaten effect zal in 2024 veel lager zijn omdat de laatste investeringen in 2024 zullen plaatsvinden en hiermee het positieve saldo op schatkistbankieren verdwijnt. In de komende jaren is er een bescheiden structureel overschot van de exploitatie. Na 2026 lopen de positieve resultaten weer op, omdat de geactiveerde voorbereidingskosten dan grotendeels zijn afgeschreven en niet meer op de exploitatie drukken. Ondanks het gegeven dat in de eerste 4 jaar tijdens de aanlegfase van het glasvezelnetwerk de omzet nog niet op het beoogde niveau zit door de vertragingen in de aanleg, sluit de exploitatie per saldo over deze jaren met een positief resultaat. Dit heeft onder andere te maken met de gunstige rentecondities van de kredietfaciliteit met de BNG in de eerste 2 jaar en de beter dan begrote performance actieve klanten maar ook met de opbrengsten uit schatkistbankieren over het nog niet geïnvesteerde deel van de begroting. Organisatorisch is er daarnaast alles aan gedaan om voorkomende problemen en vertragingen zoveel mogelijk te mitigeren met passende maatregelen. Zo is er bij de UBR in 2023 met name focus geweest op het in beeld krijgen van de status van de nog aan te sluiten adressen en het verkrijgen van de benodigde instemmingsverklaringen van particulieren om over hun perceel te mogen gaan voor de aanleg.

### Financiële kerncijfers 2023

In onderstaande tabel een totaaloverzicht van de begrote en gerealiseerde baten en lasten in 2023

<b>Baten en lasten</b>	<b>Begroet 2023</b>	<b>Realisatie 2023</b>
<i>Opbrengsten</i>		
Verhuur glasvezel/vezelparen	1.389.325	1.454.197
Beheerkosten	435.000	404.874
Incidentele lasten	52.348	52.348
Afschrijvingen	484.788	490.697
Rentelasten	181.583	97.314
<i>Totaal lasten</i>	<i>1.153.719</i>	<i>1.045.233</i>
<b>Saldo van baten en lasten</b>	<b>235.606</b>	<b>408.964</b>
Vennootschapsbelasting	-47.186	-/-91.913
<b>Resultaat na belastingen</b>	<b>188.419</b>	<b>317.051</b>

# Besluitvorming over de Jaarstukken 2023

Jan./febr. 2024    Ambtelijke voorbereiding



28 Maart 2024    Behandeling concept jaarstukken door Dagelijks Bestuur



27 juni 2024    Vaststelling jaarstukken door Dagelijks- en Algemeen Bestuur

## BEVINDING:

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grenzen.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Dagelijks Bestuur op 27 juni 2024.

De secretaris - directeur,

De voorzitter,

C.P.S. Herms

C.A.H. Zondag

Het gerealiseerde resultaat bedraagt € 317.051 positief.

Het Algemeen Bestuur van de UBRivierenland is bevoegd een besluit te nemen over de bestemming van het rekeningoverschot, na consultatie van de gemeenten via de zienswijzen. Het overschot is in de balans opgenomen onder het eigen vermogen als 'Nog te bestemmen resultaat'.

Voorstel met betrekking tot de vaststelling en resultaatbestemming

Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling UBRivierenland, gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur tot vaststelling van de jaarstukken 2023,

## BESLUIT:

1. De programmarekening 2023 vast te stellen conform voorliggend ontwerp.
2. Het winstsaldo over 2023 ter grootte van € 317.051 zoals opgenomen in deze jaarrekening in de balans als eigen vermogen op te nemen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur op 27 juni 2024.

De secretaris - directeur,

De voorzitter,

C.P.S. Herms

C.A.H. Zondag

# Programma 1 - Beheer & Uitvoering Glasvezelnetwerk

## Algemene toelichting bij het programma

Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland is een samenwerkingsverband (gemeenschappelijke regeling) van 7 gemeenten, te weten Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel. Het doel is om voor de zogenaamde "witte" adressen (adressen met enkel een ouderwetse PTT koperaansluiting) de huidige breedbandaansluitingen te vervangen door een toekomstvaste glasvezelaansluiting.

Er wordt in de opdracht onderscheid gemaakt in reguliere, dijkadressen en dijkversterkingsadressen. Voor de reguliere en dijkadressen is de initiële aanlegplanning (24 maanden) met in acht neming van de vertragingen in Q1 van 2020 niet gehaald. Doordat de capaciteit van de aannemer in 2023 is verschoven naar de dijkadressen om deze zoveel mogelijk voor de dijksluitingsperiode 2023 civiel gereed te hebben zijn met name de reguliere adressen in Zaltbommel en West Betuwe later gereed gekomen. Er was door de opdrachtnemer een aangepaste mijlpalenplanning afgegeven voor realisatie van de reguliere en de dijkadressen in 2023 en deze is gehaald. Inclusief de vertraging bij de start is de vertraging voor de realisatie van de reguliere en dijkadressen 24 maanden. Voor de laatste categorie "dijkversterkingsadressen", die liggen in het zogenaamde TIWA (Tiel-Waardenburg) en GOWA (Gorinchem-Waardenburg) traject en de adressen die een belemmering kennen door bijvoorbeeld het ontbreken van een instemmingsverklaring van een particuliere grondeigenaar of een aanlegvergunning langs provinciale N wegen waar werkzaamheden zijn en waren gepland, is een inventarisatie gemaakt van het aantal adressen (657). Deze 657 adressen staan gepland voor 2024. De bewoners van deze adressen hebben hierover in december 2023 een brief van de UBR ontvangen.

Vanaf het 4e kwartaal 2020 zijn de eerste aansluitingen operationeel en genereert de UBR inkomsten uit de verhuur van vezelparen. Het aantal deelnemende adressen in het project zijn 8880 adressen homes passed (HP). Momenteel hebben zich 7.415 adressen ingeschreven voor een aansluiting homes connected (HC) waarvan er in 2024 nog 657 adressen moeten worden aangesloten. Naar verwachting zal op termijn 90% een abonnement afnemen, homes activated (HA).

Voorgaande resulteert in onderstaande realisatie/planning:

	Realisatie/prognose aansluitingen HC aan het eind van het kwartaal	Percentage aansluitingen HC	Prognose/realisatie aansluitingen HA aan het eind van het kwartaal	Percentage aansluitingen HA
2020 Q4	232	3%	185	80%
2021 Q1	1.362	19%	1.068	78%
2021 Q2	1.881	26%	1.257	67%
2021 Q3	2.348	32%	1.850	79%
2021 Q4	3.407	47%	2.623	77%
2023 Q1	3.956	54%	3.225	82%
2023 Q2	4.500	62%	3.735	83%
2023 Q3	5.150	70%	4.245	82%
2023 Q4	5.505	75%	4.729	86%
2023 Q1	5.699	77%	5.042	88%
2023 Q2	6.108	82%	5.413	88%
2023 Q3	6.260	84%	5.567	89%
2023 Q4	6.618	89%	5.529	84%
2024 Q1	6.818	92%	5.795	85%
2024 Q2	7.018	95%	5.965	85%
2024 Q3	7.218	98%	6.135	85%
2024 Q4	7.415	100%	6.303	85%

VOOR WAARMERK  
BIJ VERKLARING D.D.

De investeringsbedragen zijn gebaseerd op de uitkomsten van de aanbesteding. Voor de aanlegfase is in totaal een investeringsbedrag van € 37.300.000 gebudgetteerd. Daarnaast is voor de periode daarna een reservering voor de investeringskosten van na-aansluitingen, inbebouwing en degeneratie opgenomen van € 200.000. Over de hele looptijd is gerekend met een investeringsbudget van in totaal € 37.500.000. Het is de verwachting dat de uitloop van de aanleg (tot Q4 2024) niet zal leiden tot een aanpassing van onderstaande specificatie van het investeringsbudget.

De specificatie van het investeringsbudget (afgerond) is als volgt:

* Voorbereidingskosten: Kosten van onderzoek en ontwikkeling die in de periode van 2016 t/m 2019 zijn voorgefinancierd door Regio Rivierenland	€ 1.000.000
* Kosten aanleg	€ 34.200.000
* Overige kosten in de investeringsfase: Bouwrente + projectkosten	€ 1.100.000
* Onvoorzien: Stelpost om tegenvallers/meerwerk bij de initiële realisatie van de investeringen op te kunnen vangen	€ 1.000.000
<b>Budget investeringsuitgaven in de aanlegfase</b>	<b>€ 37.300.000</b>
* Voorziening voor na-aansluitingen en dergelijke	€ 200.000
<b>Totaal investeringsbudget</b>	<b>€ 37.500.000</b>

Voor de bekostiging van de aanlegkosten van het breedbandnetwerk hebben we een langlopende financieringsovereenkomst met de BNG Bank afgesloten met een totale looptijd van 50 jaar. In 2020 en 2021 vond financiering van de investeringsuitgaven plaats via een krediet in rekening-courant met een bouwfaciliteit van € 37.500.000. De rekening-courant wordt in de eerste jaren ook aangewend voor de financiering van op investeringsfacturen betaalde BTW, die de UBR achteraf (na indiening van de BTW-aangifte) uitbetaald krijgt door de belastingdienst. Op 6 januari 2022, twee jaar na oprichting van de UBR, vond omzetting plaats naar financiering door middel van een langlopende lening. Op deze manier heeft de UBR in de aanlegfase optimaal geprofiteerd van de lage rentestand. De langlopende lening bedraagt € 35.000.000 vanaf 6 januari 2022 en heeft een looptijd van 48 jaar. De lening wordt lineair afgelost. De UBR loopt geen renterisico voor het langlopende deel van de financiering, omdat ze het rentepercentage van de lening voor 30 jaar heeft vastgelegd op 0,835% voor de periode 2022 tot 2052. De UBR houdt een kortlopende kredietfaciliteit ter grootte van € 2.500.000 aan, waarmee de totale financieringsbehoefte van € 37.500.000 is ingevuld. Afhankelijk van de renteontwikkelingen kan de UBR ook dit deel in de toekomst langlopend (her)financieren.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling, die door Regio Rivierenland zijn voorgefinancierd vanaf 2016, zijn na de oprichting van gemeenschappelijke regeling UBR overgebracht naar de nieuwe organisatie (UBR). Het betreft voorbereidingskosten die op grond van de wettelijke voorschriften (BBV) in de balans als immaterieel vast actief opgenomen moeten worden en waarvoor een afschrijvingstermijn geldt van maximaal 5 jaar. De overige investeringsuitgaven voor het breedbandnetwerk worden geactiveerd in de balans bij de materiële vaste activa en afgeschreven in 50 jaar, waarbij rekening gehouden wordt met de restwaarde van het breedbandnetwerk. Afgeschreven wordt vanaf het moment van realisatie van het breedbandnetwerk. De afschrijvingen lopen in de aanlegfase geleidelijk op en lopen daarmee in de pas met de gefaseerde oplevering en realisatie van het breedbandnetwerk. Dit is overeenkomstig de wettelijke voorschriften (BBV) en daarmee wordt ook een goede matching bereikt tussen inkomsten en afschrijvingslasten.

VOOR WAARMERK  
BIJ VERKLARING D.D.

In onderstaand overzicht zijn de afschrijvingen in de eerste jaren gespecificeerd:

	Immateriële vaste activa	Materiële vaste activa
Totaal (geraamd) investeringsbudget	1.000.000	36.500.000
Afschrijvingstermijn	5 jaar	50 jaar
Afschrijvingen in 2020	1.307	1.484
Afschrijvingen in 2021	70.931	115.926
Afschrijvingen in 2022	129.588	249.118
Afschrijvingen in 2023	169.723	490.697
Afschrijvingen in 2024	200.000	514.080
Afschrijvingen in 2025	200.000	514.480
Afschrijvingen in 2026	200.000	514.880
Afschrijvingen in 2027	28.451	515.280
Afschrijvingen in 2028	0	515.680
Afschrijvingen in 2029	0	516.080
Afschrijvingen in 2030	0	516.480
Afschrijvingen in 2031	0	516.880
Totaal afschrijvingen 2020 t/m 2031	1.000.000	4.981.065

In de investeringsplanning is voorzien dat in 2031 het volledige investeringsbudget van € 37.500.000 is besteed. De (structurele) afschrijvingslasten bedragen vanaf 2031 € 516.880 per jaar (rekening houdend met de restwaarde van het breedbandnetwerk).

VOOR WAARMERK  
BIJ VERKLARING D.D.



## Belangrijkste punten

- Sturen op een efficiënte bedrijfsvoering met een zo laag mogelijke operationele kosten.
- Sturen op het binnen het investeringsbudget afronden van de aanleg van het breedbandnetwerk.
- Sturen op het zo spoedig mogelijk afronden van alle breedbandnetwerk aansluitingen bij de zogenaamde "witte" aansluitingen.
- Structureel een sluitende (meerjaren)begroting.

## De financiën van dit programma

### Financiële uitgangspunten

De gehanteerde uitgangspunten voor de begroting zijn hierna samengevat.

- In totaal worden 8.880 aansluitingen in de buitengebieden van 7 gemeenten gerealiseerd.
- Inwoners betalen geen kosten voor de aanleg van hun aansluiting.
- Inwoners in de buitengebieden betalen prijzen die gelijk zijn aan de tarieven die in de kernen worden gehanteerd. Er wordt geen buitengebiedstoelage toegepast.
- Het deelnamepercentage van de inwoners in de buitengebieden is op basis van de uitkomsten aanmeldcijfers voor 2023 bepaald en ingeschat op 70%. In de financiële doorrekeningen is het deelnamepercentage in meerjarig perspectief gemaximeerd op 70%.
- Het totale investeringsbudget bedraagt € 37.500.000 en is gebaseerd op de uitkomsten van de aanbesteding. In het budget is ook een bedrag voor onvoorzien opgenomen (€ 1.000.000) en een voorziening voor na-aansluitingen, inbebouwing en toekomstige degeneratie (€ 200.000).
- De opbrengsten uit de verhuur van vezelparen zijn in 2023 overeenkomstig de landelijk gehanteerde tarieven van KPN.
- De opbrengsten en de operationele kosten worden in de meerjarenbegroting doorgerekend met een jaarlijks vastgestelde indexering van 1,5%. In de praktijk kan voor zowel de kosten als de opbrengsten hiervan worden afgeweken.
- De restwaarde van het breedbandnetwerk aan het eind van de looptijd van de lening bedraagt € 1.200 per aansluiting, in totaal een bedrag van € 10.656.000, waarop niet wordt afgeschreven.
- De rente van de lening van € 35.000.000 met een looptijd van 48 jaar (looptijd van 2022 tot 2070) is in januari 2020 overeengekomen met de BNG Bank en bedraagt 0,835%. De rente staat voor 30 jaar vast vanaf 6 januari 2022.
- Het overschot aan middelen na uitbetaling van de lening ad 35 mio wordt aangehouden middels schatkistbankieren. Sinds 14-09-2022 ontvangt de UBR creditrente over dit saldo.
- Voor de additionele financiering van € 2.500.000 vanaf 2022 houden we in de begroting vast aan continuering van een faciliteit in rekening-courant
- Voor de gehele faciliteit geldt een bereidstellingsprovisie van 0,09% over het niet opgenomen deel van het beschikbare bedrag.
- Gestreefd wordt om vermogenstekorten in de exploitatie te voorkomen.
- Realisatie van een positieve cashflow die voldoende is om de aflossingstermijnen van de lening te kunnen betalen.
- De liquiditeitspositie moet de UBR in alle jaren in staat stellen om aan de betalingsverplichtingen te voldoen. In de aanlegfase van het breedbandnetwerk is via een kortlopend bankkrediet een kapitaalbuffer gecreëerd van waaruit de (investerings-) betalingen kunnen worden gedaan.

VOOR WAARMERK  
BIJ VERKLARING D.D.

# Programma 2 - Algemene baten en lasten

## Producten

Tot dit programma behoren de volgende taakvelden/producten:

- Exploitatie glasvezelnetwerk (inclusief overhead)
- Treasury
- Onvoorziene uitgaven
- Vennootschapsbelasting

## Exploitatie glasvezelnetwerk

Programma 2 Bedragen x € 1.000	Begroting 2023	Rekening 2023	Afwijking
Lasten	1154	1045	98- V
Baten	1389	1454	65 V
<b>Subtotaal</b>	<b>235</b>	<b>409</b>	<b>174 V</b>
Gemeentelijke bijdrage	0	0	0
<b>Saldo van baten en lasten</b>	<b>235</b>	<b>409</b>	<b>174 V</b>
<b>Gerealiseerd resultaat</b>	<b>235</b>	<b>409</b>	<b>174 V</b>

## Overhead

De kosten van overhead moeten volgens wettelijk voorschrift (BBV) afzonderlijk worden verantwoord. De overhead wordt niet meer toegerekend aan en opgenomen bij de verschillende programma's in de begroting. Overhead heeft betrekking op ondersteunende taken die niet direct dienstbaar zijn aan de externe klant of het externe product. De algemene definitie luidt als volgt: *overhead heeft betrekking op alle kosten die samenhangen met de sturing en de ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.* UBRivierenland heeft een beperkt takenpakket en houdt zich alleen bezig met aanleg, onderhoud en beheer van een passief glasvezelnetwerk. De baten en lasten worden in de begroting binnen één programma verantwoord. Alle kosten, met inbegrip van de lasten die een algemeen karakter hebben, zijn direct dienstbaar aan de realisatie en instandhouding van een infrastructuur van het glasvezelnetwerk. Alle lasten worden daarom opgenomen binnen het programma 'Beheer & Uitvoering Glasvezelnetwerk'.

## Incidentele baten en lasten

In de begroting 2023 is een budget opgenomen voor incidentele lasten voor de bekostiging van eenmalige kosten met betrekking tot voorzien van stroom van twee POP stations. In de realisatie zijn er geen overige incidentele lasten buiten de begroting geweest. Er waren in 2023 geen incidentele baten.

## Treasury

In het BBV worden alle rentelasten en rentebaten begroot en verantwoord op het taakveld Treasury. In de paragraaf Financiering is een renteschema opgenomen, dat inzicht geeft in de rentebaten, rentelasten en het begrote en gerealiseerde renteresultaat. Het saldo en de samenstelling van het resultaat uit treasury is in onderstaand overzicht samengevat.

VOOR WAARMERK  
BIJ VERKLARING D.D.

	Begroot 2023	Realisatie 2023
Betaalde financieringsrente BNG	289.967	305.503
Ontvangen rente-inkomsten	-108.114	-208.189
<b>Saldo rentelasten en rentebaten</b>	<b>181.583</b>	<b>97.314</b>
Geactiveerde bouwrente	0	0
Totaal van de aan de vaste activa (taakvelden) toe te rekenen rente	181.583	97.314
De aan de vaste activa (taakvelden) toegerekende rente	181.583	97.314
<b>Resultaat uit treasury (rente kosten 2023)</b>	<b>181.583</b>	<b>97.314</b>

We hebben in 2023 een treasury resultaat gerealiseerd van € 97.314 rente kosten. Er is over 2023-Q1 t/m Q4 rente betaald over de bancaire financiering (betaalde debetrente en bereidstellingsprovisie) en creditrente ontvangen over het positieve saldo schatkistbankieren. Uit voorgaand overzicht blijkt dat het volledige bedrag van de externe financiering en de daarmee samenhangende rentelasten (saldo van de bancaire leningen) wordt aangewend voor de aanleg van het passieve breedbandnetwerk.

## Onvoorziene uitgaven

In het investeringsbudget van € 37.500.000 is een bedrag voor onvoorziene uitgaven opgenomen van € 1.000.000. Dit budget is deels aangewend voor de bekostiging van Leges en Degeneratiekosten die buiten de opdracht van aanbesteding vallen. Deze verrekening vindt plaats in 2021, 2022, 2023 en 2024. Daarnaast is er een partij gecontracteerd voor de controle op de oplevering van het passieve netwerk die eveneens uit het budget onvoorzien wordt bekostigd. Ook deze kosten zijn/worden in 2023 en 2024 gemaakt en eveneens ten laste van de post onvoorzien gebracht. De projectkosten vanaf medio 2022 tot eind 2023 zijn eveneens ten laste van de post onvoorzien geboekt. De totale uitnutting van de in het investeringsbudget opgenomen reservering voor onvoorziene (investerings)uitgaven bedraagt eind 2023 € 707.060. Het restsaldo van de post onvoorzien in het investeringsbudget bedraagt derhalve begin 2024 € 292.940.

## Vennootschapsbelasting

Vanaf de oprichting (6 januari 2020) is gemeenschappelijke regeling UBRivierenland (UBR) belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Het verlies van 2020 kon gecompenseerd worden met toekomstige (fiscale) winsten in de komende 6 (belasting)jaren (voorwaartse verliescompensatie). In het jaar 2020 is een compensabel verlies opgebouwd van € 36.238. Dit compensabel verlies werd in 2021 geheel gecompenseerd met de fiscale winst in 2021. Over de fiscale winst van 2023 is 19% vennootschapsbelasting verschuldigd over de eerste €200.000 en 25,8% over met meerdere, totaal € 91.913

VOOR WAARMERK  
BIJ VERKLARING D.D.



ACCOUNTANTS+ADVISEURS

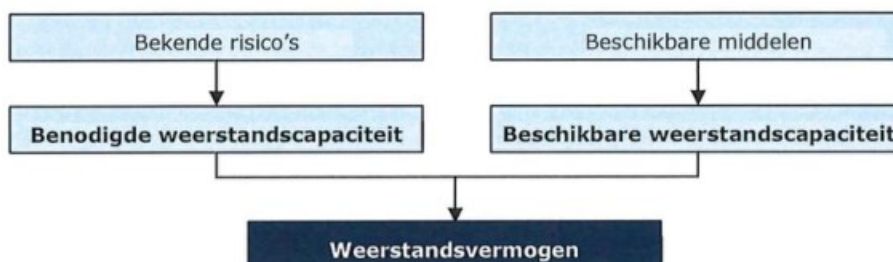
# Paragraaf 1 – Weerstandsvermogen en risicobeheersing

## Toelichting op het begrip weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is afhankelijk van de benodigde weerstandscapaciteit – de ingeschatte risico's – en de beschikbare weerstandscapaciteit – de middelen die beschikbaar zijn om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen. Het weerstandsvermogen wordt gevormd door de aanwezige middelen om de nadelige gevolgen van risico's op te vangen.

Het gaat bij het weerstandsvermogen met name om risico's die niet via verzekeringen of voorzieningen kunnen worden ondervangen.

In onderstaand schema is dit weergegeven:



De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door:

- de verwachte impact van de aanwezige risico's;
- de gewenste mate van zekerheid dat de risico's kunnen worden opgevangen;
- de mate waarin de risico's al op andere wijze zijn afgedekt.

De beschikbare weerstandscapaciteit is het totaal aan middelen en mogelijkheden waarover de UBR kan beschikken om eventueel optredende niet begrote kosten af te dekken, zonder invloed op de uitvoering van taken.

De middelen die we tot de beschikbare weerstandscapaciteit rekenen zijn:

- de vrije aanwendbare reserves;
- de stille reserves;
- de post onvoorzien in de begroting.

## Beleid omtrent weerstandscapaciteit

UBRivierenland is een gemeenschappelijke regeling die taken uitvoert in opdracht van 7 gemeenten. Het weerstandsvermogen van de UBR wordt gevormd door het weerstandsvermogen van de afzonderlijke gemeenten. Niettemin zijn er redenen om ook binnen de UBR financiële weerstand op te bouwen. Op grond van wettelijke voorschriften is de UBR verplicht voorzieningen te vormen voor kwantificeerbare risico's, verplichtingen en verliezen.

### Weerstandsvermogen

De 7 gemeenten die deelnemen in de UBR zijn voor hun aandeel aansprakelijk als vermogenstekorten zouden ontstaan of de UBR niet in staat is om aan de aflossingsverplichtingen van de lening te voldoen. Het gemeentelijk aandeel wordt berekend op basis van de stemverhouding, overeenkomstig de bepalingen zoals opgenomen in de gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland. De UBR is een GR die geen risicoreserve opbouwt of aanhoudt.

VOOR WAARMERK  
BIJ VERKLARING D.D.

## Maatregelen op het gebied van risicobeheersing en risicomangement

Met de ramingen zoals opgenomen in de Kadernota 2025 is zichtbaar gemaakt dat de UBR kapitaal en vermogen opbouwt en aan alle betalingsverplichtingen kan voldoen. Op de langere termijn (na 2026) groeit het eigen vermogen sneller en neemt het saldo liquide middelen verder toe als gevolg van de oplopende exploitatie-overschotten. Het is daarom niet te verwachten dat de deelnemende gemeenten vanuit hun eigenaarschap of garantiestelling voor de lening financiële nadelen zullen ondervinden.

## Financiële kengetallen

Op 15 mei 2015 is een besluit tot wijziging van het BBV vastgesteld. Deze wijziging heeft betrekking op het opnemen van een uniforme set financiële kengetallen in de begroting. Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de (ontwikkeling van de) financiële positie. De uniforme kengetallen bieden de mogelijkheid om onderling cijfers te vergelijken. Daarmee dragen deze kengetallen bij aan de controlerende en kaderstellende rol van het bestuur. Hierna nemen wij de kengetallen op, die verplicht in de programmabegroting moeten worden opgenomen.

### Netto schuldquote

De netto schuld spiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de baten. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

### Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

UBRivierenland heeft geen leningen verstrekt aan derden.

De uitkomst van de gecorrigeerde netto schuldquote is daardoor gelijk aan de netto schuldquote.

### Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

In het algemeen wordt een getal tussen de 25 en 40% als een gezonde positie gezien.

UBRivierenland staat de het begin van een periode van vermogensopbouw. In het tweede, derde en vierde jaar waarin de aanleg van het breedbandnetwerk is gerealiseerd, werd de vermogensbuffer elk jaar verder versterkt (het kleine verlies uit 2020 wordt volledig gecompenseerd), waardoor de solvabiliteitsratio op een positief niveau ligt maar het percentage is nog laag.

### Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Om de structurele lasten en baten te bepalen worden de incidentele lasten en baten van de totale lasten en baten afgetrokken.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. Een ruimte van meer dan 1% geeft voldoende ruimte om structurele tegenvallers op te vangen.

VOOR WAARMERK  
BIJ VERKLARING D.D.

Tabel met kengetallen:

	<b>Raming 2023</b>	<b>Realisatie 2023</b>
Netto schuldquote (afgerond)	2272%	2170 %
Solvabiliteitsratio	1,2%	1,6 %
Structurele exploitatieruimte	16,9%	28,1 %

Toelichting bij de tabel met kengetallen:

- De netto schuldquote staat op een hoog niveau, omdat de baten niet in verhouding staan tot de investeringsuitgaven voor de aanleg van het Breedbandnetwerk en de daarvoor aangetrokken financiering. Dat geldt nog meer in de eerste jaren, waarin de aanleg wordt gerealiseerd en aansluitingen nog niet allemaal operationeel zijn. Het voorgaande is inherent aan de aard van de bedrijfsactiviteiten, het noodzakelijke investeringsniveau en de gekozen financieringsopzet.
- De solvabiliteitsratio is 1,6% maar stijgt de komende jaren met de geplande vermogensgroei. Bovendien wordt er sinds 2022 structureel afgelost op het vreemde vermogen.
- De geraamde structurele exploitatieruimte komt in 2023 uit op 28,1%. De structurele exploitatieruimte is in 2023 positief en is als volgt opgebouwd: een structureel resultaat van € 408.964 ten opzichte van een totaalbedrag van € 1.454.197 aan gerealiseerde opbrengst.

Kengetallen zijn momentopnamen en de uitkomsten moeten in het perspectief van de specifieke bedrijfsactiviteiten en de bedrijfseigen vermogens- en financieringsverhoudingen beschouwd en beoordeeld worden. UBRivierenland heeft een helder en positief financieel perspectief, waarbij de komende jaren een gezonde opbouw van vermogen plaatsvindt. Er zijn gunstige financieringsafspraken met de BNG Bank gemaakt, waardoor de focus kan komen te liggen op de realisatie van goede glasvezelverbindingen in de buitengebieden.

VOOR WAARMERK  
BIJ VERKLARING D.D.

## Paragraaf 2 – Onderhoud kapitaalgoederen

### Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2023

#### Beleidskader

##### Het beleid ligt vast in het meerjarenonderhoudsplan

Het beheer en onderhoud is in de aanbesteding uitbesteed. De kaders liggen vast in beheer en onderhoudscontracten. Uitgangspunt is dat op langere termijn het Breedbandnetwerk op een adequate wijze wordt beheerd en onderhouden. In de begroting is de gefaseerde aanleg voor 8.880 aansluitingen meegenomen en doorgerekend.

#### Financiële consequenties en vertaling daarvan in de jaarrekening

De kosten van het beheer en onderhoud van het glasvezelnetwerk zijn aanbesteed. In de jaarrekening 2023 is een operationele last gerealiseerd van € 202.231,-. In 2023 zijn 90% van alle adressen opgeleverd. In het vierde jaar (2023) hadden we € 201.240,- begroot. Jaarlijks wordt het budget voor onderhoud geïndexeerd met 1,5%.

VOOR WAARMERK  
BIJ VERKLARING D.D.

ACCOUNTANTS+ADVISEURS

## Paragraaf 3 – Bedrijfsvoering

### Belangrijke ontwikkelingen in 2023

#### Algemeen

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rond de bedrijfsvoering. Met bedrijfsvoering worden de bedrijfsprocessen bedoeld die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de programma's te realiseren.

Voor een goede bedrijfsvoering zijn budget, personeel met kennis en kunde, infrastructuur, leiding/aansturing, een goede communicatie, informatie en beheersinstrumenten nodig. Ook is een efficiënte inrichting van de organisatie en een gezonde samenwerkingscultuur, samen met gemeenten en andere partners cruciaal om de doelstellingen te bereiken en onze (breedband)dienst adequaat te kunnen uitvoeren.

Onze organisatie zal zich inspannen om een zo hoog mogelijk deelnamepercentage op het breedbandnetwerk te realiseren. Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor een adequate bedrijfsvoering. Het Algemeen Bestuur heeft hierbij een kaderstellende en controlerende taak.

#### Inrichting van de organisatie

De organisatie van UBRivierenland is gericht op de uitvoering van de breedband dienstverlening aan de inwoners van het doelgebied die nog niet beschikken over een toekomstvast breedbandnetwerk.

#### **DVO voor Concern- en bestuursondersteuning**

De ondersteunende middelen (P&O, Financiën & Control, Administratie, Informatievoorziening & Automatisering, Huisvesting, JZ, + Privacy Officer, Archief, Communicatie, Bestuursondersteuning/-secretariaat) staan direct ten dienste van de bedrijfsvoering van het UBRivierenland middels een daartoe afgesloten DVO.

De concernondersteuning is gericht op:

- De planning- en control cyclus
- Control (audit/interne controle, algemene financiële en juridische control)
- Organisatie-inrichting (treasury, budgetbeheer, mandatering, organisatieregelingen)
- Juridische control (gemeenschappelijke regeling en interne reglementen en verordeningen)
- Informatietechnologie & informatieveiligheid + de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde dataverwerking (ICT)
- Archief (centrale archiefverantwoording en -wetgeving)
- Concerncommunicatie (website, intranet, nieuwsuitingen, folders)
- Bestuursondersteuning (faciliteren bestuursvergaderingen, UBR-middagen, agendacommissie en bijeenkomsten)

VOOR WAARMERK  
BIJ VERKLARING D.D.



## Beleidsindicatoren

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn een aantal beleidsindicatoren vastgesteld, die verplicht in de programma's en programmaverantwoording opgenomen moeten worden. De voor UBRivierenland relevante indicatoren met betrekking tot personele aangelegenheden zijn in onderstaande tabel opgesomd.

<b>Beleidsindicator:</b>	
Personele formatie	1,33 fte
Personele bezetting (Via inhuur en detachering)	1,33 fte

VOOR WAARMERK  
BIJ VERKLARING D.D.



## Paragraaf 4 – Financiering

### Beleidskader: het Treasurystatuut van de UBR

In het Treasurystatuut staan de uitgangspunten en doelstellingen voor het treasurybeleid vermeld. De uitvoering en ontwikkelingen worden in deze paragraaf toegelicht.

Onderdelen:

- Algemene ontwikkelingen
- Treasurybeheer
- (Krediet) Risicobeheer
- Financiering

### Algemene ontwikkelingen

Dit onderdeel schetst de belangrijkste interne en externe ontwikkelingen die invloed kunnen hebben op de treasuryfunctie, alsmede wijzigingen in de Wet Financiering Decentrale Overheden (wet Fido), de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo), de wet Hof en het Verplicht Schatkistbankieren voor decentrale overheden.

#### *Interne ontwikkelingen*

UBRivierenland voldoet bij de uitvoering van de treasuryfunctie aan de wet- en regelgeving. Bij wet van 11 december 2013 tot wijziging van de Wet financiering decentrale overheden is het een verplichting geworden om overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist van het Rijk. Gelden tegen gunstige rentetarieven uitzetten op spaarrekeningen of deposito's bij andere financiële instellingen is met de invoering van Schatkistbankieren niet meer toegestaan. Er mag een bedrag ter hoogte van 0,75% (met een ondergrens van € 450.000) van het jaarlijkse begrotingstotaal buiten de schatkist gehouden worden voor de uitvoering van dagelijkse taken. Sinds het jaar 2022 heeft UBRivierenland bancaire tegoeden op haar rekening uit hoofde van de op 6 januari 2022 uitbetaalde langlopende lening van de BNG. De tegoeden zijn bestemd voor de begrote en geplande investeringen in het glasvezelnetwerk. Deze middelen worden in 's Rijks Schatkist aangehouden.

#### *Externe ontwikkelingen, rente-ontwikkelingen*

De belangrijkste externe ontwikkelingen zijn (internationale) economische indicatoren en de invloed hiervan op de geld- en kapitaalmarkt, alsmede wijzigingen in wet- en regelgeving. UBRivierenland kent geen zelf ontwikkelde rentevisie. Zij volgt de marktgegevens en renteontwikkelingen via publicaties van gerenommeerde financiële instellingen. We verwachten dat de rente op de geld- en kapitaalmarkt in de komende periode zal stabiliseren op het huidige niveau. Mocht de huidige inflatie sneller afnemen dan nu wordt verwacht is er tegen het einde van dit jaar wellicht een kleine rentestap naar beneden mogelijk.

### Treasurybeheer

Het treasurybeheer is de (beleids) uitvoering van de treasuryfunctie, binnen de kaders van het huidige treasurystatuut. De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, financiële geldstromen, de financiële posities en hieraan verbonden risico's.

VOOR WAARMERK  
BIJ VERKLARING D.D.

## Risicobeheer

### *Kasgeldlimiet*

De kasgeldlimiet is een wettelijke limiet en bepaalt de maximale omvang van de externe kortgeldpositie in enig jaar. De zogenaamde netto vlottende schuld mag maximaal 8,2% bedragen van het begrotingstotaal. Daarboven moet lang geld worden aangetrokken.

UBRivierenland heeft een bijzondere startpositie als het gaat om de financiële verhoudingen en invulling van de financiering van de aanleg van het glasvezelnetwerk. In de eerste 4 begrotingsjaren worden de aansluitingen gefaseerd gerealiseerd en komt de generatie van opbrengsten geleidelijk (getemporeerd) tot stand. Het totaal van de in de begroting geraamde baten en lasten zit pas vanaf het 4<sup>e</sup> jaar (in 2024) op een structureel niveau van ca. € 1,4 miljoen.

Het te financieren bedrag van de investeringen bedraagt in totaal € 37.500.000. We zijn een langlopende financiering overeengekomen met de BNG, waarbij de eerste 2 jaar gekozen is voor een vorm van kredietverlening in rekening-courant met bouwdepot (met een zeer gunstige rente), waarbij op 6 januari 2022 omzetting heeft plaatsgevonden naar een lening met een looptijd van 48 jaar en een rentevast periode van 30 jaar. De rentevoet van de lening is onderdeel van de langlopende financieringsafspraken en vastgelegd op 0,835%. We lopen derhalve geen renterisico op de langlopende lening. De rekening-courant financiering maakt onderdeel uit van de langlopende financieringsafspraken en past binnen het geheel van de meerjarige financiering. Op grond hiervan is geen sprake van een afwijking van de wettelijk vastgelegde normering van de maximale kasgeldlimiet.

### *Renterisico*

De renterisiconorm is ook een wettelijke limiet en beperkt de vaste schuld die in enig jaar voor aflossing of renteherziening in aanmerking komt tot 20% van het begrotingssaldo.

De vaste schuld van UBRivierenland bestaat uit een geldlening van € 35 miljoen (vanaf 2022) waarop 30 jaar lang geen renteherzieningen plaatsvinden. Derhalve is er in deze periode geen renterisico.

### *Kredietrisicobeheer*

UBRivierenland loopt geen risico's bij het uitzetten van geldmiddelen. De gelden worden uitgezet conform de voorwaarden genoemd in het treasurystatuut.

## Financiering

De vaste activa worden grotendeels met lang vermogen gefinancierd via een kredietovereenkomst bij de BNG. In 2020 bestond de bijzondere situatie dat er vanuit een bouwfaciliteit geld werd geïnvesteerd in de aanleg van het netwerk. Dit netwerk zal "sleutel klaar" worden opgeleverd in de laatste helft van 2024. De aangewende middelen uit de bouwfaciliteit zijn op 6 januari 2022 omgezet in een langlopende vaste lening tegen reeds nu vastgelegde rente voor 30 jaar (tot 2052).

De rente opbouw van de rekening courant in het derde jaar kent een tarief van 1 maands euribor plus een opslag over het opgenomen deel. De (variabele) rentestand in rekening courant is negatief echter wordt er per saldo nog geen gebruik van gemaakt vanwege het overschot aan middelen uit de opgenomen langlopende lening bij de BNG. Het overschot wordt aangehouden in Rijks schatkist waar momenteel de vergoeding voor creditgelden hoger ligt dan de rente die wordt betaald voor de langlopende lening. In de begroting is gerekend met 0,0%. We calculeerde in het vierde jaar ook geen rentelasten over het kortlopende deel van de bancaire totaalfinanciering. Hierbij wordt wel de opmerking gemaakt, dat het een variabele rente betreft voor het kortlopende deel van de financiering, die in kan stijgen of dalen, en waar we dus in de toekomst wel renterisico lopen. Zodra de investeringen zijn afgerond zal worden gezien of het negatieve saldo van de rekening courant geheel of gedeeltelijk zal worden omgezet in een langlopende lening.

VOOR WAARMERK  
BIJ VERKLARING D.D.

Over het ongebruikte deel van de faciliteit betaalden we een bereidstellingsprovisie van 0,09%. De vergoeding werd per kwartaal betaald en de bancaire provisie nam maandelijks af als gevolg van de opnamen uit het depot.

De bancaire financiering laat het volgende verloop zien.

<b>Leningenportefeuille</b> <i>Bedragen x € 1.000</i>						
Naam	hoofdsom	Rente	Looptijd	Afgelost in	Stand 31-12-2022	Stand 31-12-2023
Lening BNG	35.000	0,835%	48 jaar	2070	34.454	33.724
R/C BNG	2.500	0,000%	variabel	onbepaald	96	-100
<b>Totaal vaste schulden:</b>					<b>34.550</b>	<b>33.624</b>

De langlopende lening van € 35 mln wordt vanaf 2022 lineair afgelost. De lening heeft een looptijd van 48 jaar. Vanaf 6 januari 2022 worden aflossingstermijnen per kwartaal betaald, jaarlijks een bedrag van € 729.167. In 2023 betroffen de aflossingen 4 volledige kwartalen ad € 729.167 totaal.

## Wettelijke kaders

In de Notitie Rente 2017 van de BBV-commissie zijn voorschriften opgenomen voor de wijze waarop de rente verwerkt moeten worden in de begroting. Alle rentelasten en rentebaten uit hoofde van financieringen moeten bij Treasury worden verantwoord. Er mag een rentevergoeding over eigen financieringsmiddelen (reserves) worden berekend, maar deze rentevergoeding is gemaximeerd tot het rentepercentage dat is gebaseerd op het gewogen samenstel van de rentelasten over de externe financiering (langlopend én kortlopend). De omslagrente moet op consistente en eenduidige wijze worden toegerekend aan de individuele vaste activa. Het in de begroting voorgerekenede omslagpercentage mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond. De BBV-commissie doet de aanbeveling om het Rentescema uit de Notitie Rente 2017 op te nemen in de paragraaf Financiering van de begroting.

In deze jaarrekening 2023 hebben we de rentepercentages toegepast die in onderstaand overzicht zijn opgenomen.

	Rentepercentage
Bereidstellingsprovisie bouwdepot	0,090%
Langlopende financiering (lening BNG – vanaf 2022)	0,835%
R/C-financiering BNG (gemiddeld 2023)	0,007%
Omslagrente 2023	0,000%

Hierna is het rentescema opgenomen uit de Notitie Rente van de BBV-commissie, waarmee inzicht wordt gegeven in de rentelasten, de rentebaten, het renteresultaat en de wijze van toerekening van de rente aan investeringen.

VOOR WAARMERK  
BIJ VERKLARING D.D.

## Renteschema

<b>Financiering</b>	
<i>Bedragen x € 1.000</i>	
Rentelasten externe financiering (BNG-lening)	306
Rentebaten	1
<b>Saldo baten en lasten</b>	<b>305</b>
Rente ontvangen over schatkistbankieren	208
<b>Totaal van de aan de overige vaste activa toe te rekenen rente</b>	<b>97</b>
De aan de overige vaste activa toegerekende rente	0
<b>Gerealiseerd renteresultaat (nadelig)</b>	<b>97</b>

Toelichting bij het renteschema:

Het omslagpercentage van 0,0% is gehanteerd voor de rentetoekening aan vaste activa is berekend op basis van de boekwaarde van de materiële vaste activa op 1 januari 2023. Aan de investeringen die in 2023 zijn gedaan is geen rente toegerekend.

Het resultaat uit Treasury komt uit op € 97.314 (nadelig)

De realisatie van het resultaat uit Treasury (een nadeel van € 97.314) is lager dan het begrote nadeel van € 181.583 door de lager begrote bate op het schatkistbankieren.

## Ontwikkeling liquiditeitspositie

Op basis van de Wet Fido zijn decentrale overheden verplicht hun financiële middelen onder te brengen bij het Ministerie van Financiën (in de schatkist). Ook Regio Rivierenland heeft haar banktegoeden boven het bij de BNG-bank vastgelegde drempelbedrag van € 450.000 ondergebracht bij 's Rijks Schatkist. Dagelijks worden overtollige geldmiddelen afgeroomd naar de schatkist. Op basis van de actuele liquiditeitsbehoefte worden naar behoefte opnames uit 's Rijks Schatkist gedaan.

Het saldo in 's Rijks Schatkist op 31 december 2023 bedraagt € 2.659.096 en is € 4.968.619 lager dan het saldo op 31 december 2022. De belangrijkste mutaties in het liquiditeitsaldo zijn in het hierna opgenomen overzicht gespecificeerd.

<b>Ontwikkeling liquiditeitspositie</b>	
<i>Bedragen x € 1.000</i>	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist 31-12-2022	7.628
Toename saldo Schatkist	0
Afname saldo schatkist	4.969-
Uitzettingen in 's Rijks schatkist 31-12-2023	2.659

Toelichting bij het overzicht 'Ontwikkeling liquiditeitspositie':

Het saldo van de uitzettingen bij 's Rijks Schatkist is afgenomen met meer dan € 4,9 mln. Dit heeft te maken met de uitbetaling van de termijnen die zijn overeengekomen in de aanbesteding voor de realisatie van het glasvezelnetwerk in de 7 gemeenten en zijn conform begroting.

VOOR WAARMERK  
BIJ VERKLARING D.D.

# Overzicht van de baten en lasten en de toelichting daarop

## Overzicht baten en lasten

Baten en lasten	Begroot 2023	Realisatie 2023
<i>Opbrengsten</i>		
Verhuur glasvezel/vezelparen	1.389.325	1.454.197
Beheerkosten	435.000	404.874
Incidentele lasten	52.348	52.348
Afschrijvingen	484.788	490.697
Rentelasten	181.583	97.314
<i>Totaal lasten</i>	<i>1.153.719</i>	<i>1.045.233</i>
<b>Saldo van baten en lasten</b>	<b>235.606</b>	<b>408.964</b>
Vennootschapsbelasting	-47.186	-/-91.913
<b>Resultaat na belastingen</b>	<b>188.419</b>	<b>317.051</b>

## Toelichting

De stijging van de opbrengsten in 2023 ten opzichte van de begroting is het gevolg van een afwijking op de begrote inkomsten uit aansluitingen die 250 euro betalen omdat ze na aanleg (nog) geen diensten afnemen alsmede een hoger resultaat uit de eenmalige aansluitbijdrage. Het resultaat in 2023 is hoger dan in de bestuursrapportage bijgestelde exploitatierekening 2023 door zowel een stijging in de opbrengsten als ook een beter resultaat rentelasten door de hoger dan begrote rente opbrengsten uit schatkistbankieren. De beheerkosten vallen ook iets lager uit dan begroot. Overall is er een winst geboekt in 2023 die bijna twee ton hoger is dan in 2022. Deze winst zorgt voor hoger eigen vermogen aan het einde van 2023. In de jaren 2024, 2025 en 2026 is er een bescheiden structureel overschot van de exploitatie doordat hierboven vermelde extra opbrengsten niet meer zullen voorkomen. Na 2026 lopen de positieve resultaten weer op, omdat de geactiveerde voorbereidingskosten dan (nagenoeg) volledig zijn afgeschreven en niet meer op de exploitatie drukken. Ondanks het gegeven dat in de eerste 4 jaar tijdens de aanlegfase van het glasvezelnetwerk de omzet nog niet op het beoogde niveau zit door de vertragingen in de aanleg, sluit de exploitatie per saldo over deze jaren met een positief resultaat. Dit heeft onder andere te maken met de gunstige rentecondities van de kredietfaciliteit met de BNG in de eerste 2 jaar en de beter dan begrote performance actieve klanten en de forse opbrengsten uit schatkistbankieren.

VOOR WAARMERK  
BIJ VERKLARING D.D.

### Melding in het kader van de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Met ingang van het begrotingsjaar 2013 is de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sector rechtens in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen. Binnen UBRivierenland is er geen sprake van medewerkers die boven het wettelijke normbedrag uitkomen. De Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) schrijft voor dat voor topfunctionarissen in de zin van de WNT de bezoldigingsgegevens openbaar worden gemaakt in de jaarrekening. In de hierna opgenomen overzichten zijn de openbaar te maken bezoldigingsgegevens opgenomen.

Naam Bestuurder	Functie	Periode	Bezoldiging
C.P.S. Herms	Secretaris - directeur	1.1.2023 t/m 31.12.2023	€ 166.331,-

Specificatie WNT: Betaalde inleenvergoeding detachering secretaris/directeur, inclusief vergoeding voor gebruik leaseauto € 166.331,-.

De functie van secretaris-directeur wordt ingevuld middels detachering. Tussen UBRivierenland en GR Regio Rivierenland is een detacheringsovereenkomst afgesloten voor de detachering van de secretaris-directeur fulltime voor 36 uur per week.

Het individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum bedraagt in 2023 € 223.000 op jaarbasis.

Ter vergelijking:

In 2022 bedroeg de totale bezoldiging voor C.P.S. Herms € 158.904,-.

Specificatie WNT: Betaalde inleenvergoeding detachering secretaris/directeur, inclusief vergoeding voor gebruik leaseauto € 158.904.

De functie van secretaris-directeur wordt ingevuld middels detachering. Tussen UBRivierenland en GR Regio Rivierenland is een detacheringsovereenkomst afgesloten voor de detachering van de secretaris-directeur fulltime voor 36 uur per week.

Het individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum bedraagt in 2022 € 216.000 op jaarbasis.

Gemeente	Naam bestuurder	Functie	Periode	Bezoldiging
Culemborg	[REDACTED]	AB-lid	01-01-2023 t/m 31-12-2023	Onbezoldigd
Maasdriel	[REDACTED]	AB-lid	01-01-2023 t/m 31-12-2023	Onbezoldigd
Neder-Betuwe	[REDACTED]	AB-lid + DB-lid	01-01-2023 t/m 31-12-2023	Onbezoldigd
Tiel	[REDACTED]	AB-lid	01-01-2023 t/m 31-12-2023	Onbezoldigd
West Betuwe	[REDACTED]	AB-lid + DB-lid	01-01-2023 t/m 28-11-2023	Onbezoldigd
	Stappershoef	[REDACTED]	AB-lid + DB-lid	29-11-2023 t/m 31-12-2023
West Maas en Waal	A. Mol	AB-lid	01-01-2023 t/m 29-08-2023	Onbezoldigd
	[REDACTED]	AB-lid	30-08-2023 t/m 31-12-2023	Onbezoldigd
Zaltbommel	C.A.H. Zondag	AB-lid + DB-lid	01-01-2023 t/m 31-12-2023	Onbezoldigd

VOOR WAARMERK  
BIJ VERKLARING D.D.

# De balans per 31 december 2023 en de toelichting daarop

## Balans UBR

Balans UBR		31-12-2022	31-12-2023	
<b>Activa</b>				
	<b>Vaste activa</b>		<b>Vaste activa</b>	
	Materiele vaste activa	€ 26.101.233	Materiele vaste activa	€ 30.118.755
	Imateriele vaste activa	€ 782.824	Imateriele vaste activa	€ 613.102
	<b>Vlottende activa</b>		<b>Vlottende activa</b>	
	Schatkistbankieren	€ 7.627.715	Schatkistbankieren	€ 2.659.096
	Debiteuren	€ 388.503	Debiteuren	€ 313.717
	Belastingen	€ 330.460	Belastingen	€ 1.074.719
	Liquide middelen	€ -	Liquide middelen	€ 99.986
	Overige vorderingen	€ 2.573	Overige vorderingen	€ 2.573
		€ 35.233.308		€ 34.881.948
<b>Passiva</b>				
	Eigen vermogen		Eigen vermogen	
	Algemene reserve	€ 119.864	Algemene reserve	€ 246.781
	winstsaldo 2022	€ 126.917	winstsaldo 2023	€ 317.051
		€ 246.781		€ 563.832
	<b>Langlopende schulden</b>		<b>Langlopende schulden</b>	
	Onderhandse lening o/g	€ 34.453.125	Onderhandse lening o/g	€ 33.723.958
	<b>Kortlopende schulden</b>		<b>Kortlopende schulden</b>	
	Handelskredieten	€ 96.494	Handelskredieten	€ -
	Belastingen	€ 342.582	Belastingen	€ 483.393
	Crediteuren	€ 16.405	Crediteuren	€ 32.366
	Overlopende passiva	€ 77.921	Overlopende passiva	€ 78.399
		€ 35.233.308		€ 34.881.948

## Algemene toelichting op de balans

### Activabeleid

Het beleid ten aanzien van investeringen en afschrijvingen is vastgelegd in de nota activeren en afschrijven. De nota is primair bedoeld als instrument voor de kader stellende rol van het Algemeen Bestuur en sluit aan bij het bepaalde in de gemeentewet (artikelen 211 en 212) en het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). In de nota activabeleid zijn algemene regels vastgelegd o.a. met betrekking tot het afschrijven in het jaar van aanschaf en de systematiek van lineair afschrijven.

### Waarderingsgrondslagen

Onder investeringen worden verstaan uitgaven ter verwerving van een goed of ter bereiking van een doel waaraan een nuttigheid kan worden toegekend die langer duurt dan een jaar.

Investeringen worden verantwoord op de balans onder de post vaste activa.

Onder de vaste activa worden conform het BBV de volgende vaste activa onderscheiden:

- materiële vaste activa;
- financiële vaste activa.

VOOR WAARMERK  
BIJ VERKLARING D.D.



Activa wordt gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

#### Materiële vaste activa

Met als uitgangspunt het BBV worden twee soorten materiële vaste activa onderscheiden (artikel 35), te weten:

- investeringen met een economisch nut (vergelijkbaar met het bedrijfsleven, waarbij het meerjarig economisch nut meeweegt in de activeringsgronden);
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijke nut.

Investeringen met een economisch nut zijn alle investeringen die bijdragen aan de mogelijkheid middelen te verwerven en/of die verhandelbaar zijn.

In het BBV is opgenomen dat activa met een meerjarig economisch nut geactiveerd moeten worden. Daarnaast mag er op deze investeringen niet resultaatafhankelijk (extra) worden afgeschreven. Met andere woorden, activa met een meerjarig economisch nut moeten eenduidig worden geactiveerd en vervolgens dient er op consistente wijze te worden afgeschreven.

In de jaarrekening van de UBR worden alleen investeringen geactiveerd met een economisch nut.

#### Afschrijvingstermijnen

Afschrijvingen vinden lineair plaats op basis van de volgende afschrijvingstermijnen:

Breedbandnetwerk	50 jaar
Immateriële vaste activa	5 jaar

Van de opgenomen activasoort "breedbandnetwerk" wordt de technische levensduur gesteld op langer dan 50 jaar. Deze levensduur is bepaald aan de hand van ervaringsgegevens en algemeen gebruikelijke normen. De economische gebruiksduur en daarmee ook de afschrijvingstermijn is beperkt tot 50 jaar.

#### Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs.

#### Vlottende activa

Onder vlottende activa zijn opgenomen:

- Vorderingen
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan één jaar.
- Overlopende activa
- Liquide middelen

#### Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

In de gevallen waarin de invordering niet mogelijk blijkt te zijn, wordt tot afboeking wegens oninbaarheid overgegaan. De voorziening dubieuze debiteuren is ter dekking van het risico dat openstaande vorderingen op de balansdatum oninbaar blijken te zijn.

#### Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde

#### Passiva

De voorzieningen, de vaste schulden, de vlottende schulden en de overlopende passiva zijn eveneens opgenomen tegen nominale waarde.

VOOR WAARMERK  
BIJ VERKLARING D.D.

## Toelichting op de balansposten - vaste activa

### Investerings met een economisch nut

Materiele vaste activa	Breedbandnetwerk	Immateriele vaste activa	Totaal
Boekwaarde ultimo 2022	€ 26.101.233	€ 782.824	€ 26.884.057
Investerings	€ 4.338.495	€ -	€ 4.338.495
Desinvesteringen	€ -	€ -	€ -
Afschrijvingen	€ 320.974	€ 169.723	€ 490.697
Boekwaarde ultimo 2023	€ 30.118.754	€ 613.101	€ 30.731.855
Cumulatieve afschrijving	€ 687.502	€ 371.548	€ 1.059.050
Aanschafwaarde	€ 30.806.256	€ 984.649	€ 31.790.905

### Breedbandnetwerk

Realisatie van de aanleg van het breedbandnetwerk vindt gefaseerd plaats. De rentelasten in de aanlegfase worden als bouwrente geactiveerd. Ageschreven wordt vanaf het moment van ingebruikname van de investering. De startdatum van de afschrijvingen is gelijk aan het moment dat de betreffende fase is gerealiseerd. De afschrijvingstermijn wordt bepaald door de laagste van de economische gebruiksduur of technische levensduur. Voor de aanlegkosten van het breedbandnetwerk wordt een afschrijvingstermijn van 50 jaar gehanteerd, waarbij rekening gehouden wordt met een restwaarde. De restwaarde van de investeringen wordt gesteld op 1200 euro per aansluiting. Op grond van het voorzichtigheidsprincipe wordt deze waarde niet geïndexeerd naar het einde van de afschrijvingstermijn. Er wordt gestart met afschrijven op het moment dat het activum door de UBR in gebruik wordt genomen.

### Immateriële vaste activa

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden afgeschreven in 5 jaar. Er wordt gestart met afschrijven in dezelfde verhouding als de realisatie van het breedbandnetwerk.

## Toelichting op de balansposten - vlottende activa

### Vorderingen op derden

Schatkistbankieren	: € 2.659.096
Debiteuren	: € 313.717
Terug te ontvangen belasting*	: € 1.074.719
Verzekeringspremies Centraal Beheer vooruitbetaald t/m 31 oktober 2023	: € 2.573

Een voorziening voor mogelijke oninbaarheid wordt niet noodzakelijk geacht.

\* Per saldo nog te ontvangen per balansdatum 31-12-2023 € 668.990 (voornamelijk betaalde btw op investeringen in Q3 en Q4) en nog openstaande betalingen VPB over 2023 € 77.663. Gesaldeerd €591.326.

VOOR WAARMERK  
BIJ VERKLARING D.D.

ACCOUNTANTS+ADVISEURS

## Toelichting op de balansposten - vaste passiva

### Algemene reserves en bestemmingsreserves

Overzicht Reserve	31-12-2022	Toevoegingen 2023	Onttrekkingen 2023	31-12-2023
Algemene reserve en saldo	€ 246.781	€ 317.051	€ -	€ 563.832

In 2022 is het winstsaldo over 2021 toegevoegd aan de Algemene Reserve overeenkomstig het besluit van het Algemeen Bestuur bij de vaststelling van de jaarrekening 2022 en de resultaatbestemming. Bij de vaststelling van de jaarrekening van 2023 wordt aan het Algemeen Bestuur een besluit gevraagd over het winstsaldo van 2023.

### Vaste schulden langer dan één jaar

De vaste activa worden grotendeels met lang vermogen gefinancierd via een kredietovereenkomst bij de BNG. In 2020 bestond de bijzondere situatie dat er vanuit een bouwfaciliteit geld werd geïnvesteerd in de aanleg van het netwerk. Dit netwerk zal "sleutel klaar" worden opgeleverd in de laatste helft van 2024. De aangewende middelen uit de bouwfaciliteit zijn op 6 januari 2022 omgezet in een langlopende vaste lening tegen reeds nu vastgelegde rente voor 30 jaar (tot 2052). De rente opbouw van de rekening courant in het derde jaar kent een tarief van 1 maands euribor plus een opslag over het opgenomen deel. De (variabele) rentestand in rekening courant is positief echter wordt er per saldo nog geen gebruik van gemaakt vanwege het overschot aan middelen uit de opgenomen langlopende lening bij de BNG. Het overschot wordt aangehouden in Rijks schatkist waar momenteel de vergoeding voor creditgelden hoger ligt dan de rente die wordt betaald voor de langlopende lening. In de begroting is gerekend met 0,0%. We calculeerde in het derde jaar ook geen rentelasten over het kortlopende deel van de bancaire totaalfinanciering. Hierbij wordt wel de opmerking gemaakt, dat het een variabele rente betreft voor het kortlopende deel van de financiering, die in kan stijgen of dalen, en waar we dus in de toekomst wel renterisico lopen. Zodra de investeringen zijn afgerond zal worden bezien of het negatieve saldo van de rekening courant geheel of gedeeltelijk zal worden omgezet in een langlopende lening.

Leningenportefeuille <i>Bedragen x € 1.000</i>						
Naam	hoofdsom	Rente	Looptijd	Afgelost in	Stand 31-12-2022	Stand 31-12-2023
Lening BNG	35.000	0,835%	48 jaar	2070	34.454	33.724
R/C BNG	2.500	0,000%	variabel	onbepaald	96	-100
<b>Totaal vaste schulden:</b>					<b>34.550</b>	<b>33.624</b>

Over het ongebruikte deel van de faciliteit betaalden we een bereidstellingsprovisie van 0,09%. De vergoeding werd per kwartaal betaald en de bancaire provisie nam maandelijks af als gevolg van de opnamen uit het depot.

De langlopende lening van € 35 mln wordt vanaf 2022 lineair afgelost. De lening heeft een looptijd van 48 jaar. Vanaf 6 januari 2022 worden aflossingstermijnen per kwartaal betaald, jaarlijks een bedrag van € 729.167. In 2023 betroffen de aflossingen 4 volledige kwartalen ad € 729.167.

VOOR WAARMERK  
BIJ VERKLARING D.D.

## Toelichting op de balansposten - vlottende passiva

### Overige schulden

Overzicht overige schulden <i>Bedragen x € 1.000</i>	31-12-2022	31-12-2023
Overige schulden	437	594
<b>Totaal overige schulden</b>	<b>437</b>	<b>594</b>

### Overige schulden

Belastingen*	: € 483.393
Crediteuren	: € 32.366
Overlopende passiva**	: € 78.399

\* Per saldo te nog te ontvangen BTW per balansdatum 31-12-2023 € 591.326

\*\*Te betalen kosten rente lening Q4 aan BNG en te betalen accountant kosten jaarwerk 2023.

Niet in de balans opgenomen belangrijke huur verplichtingen waar de UBR voor toekomstige jaren aan verbonden is:

Huur 29 Pop's	2024	2025
	€31.382	€31.382*

De huur van de Pop's wordt jaarlijks geïndexeerd met de CPI van september van het voorgaande jaar met een maximum van 4%. Voor 2025 zal deze indexatie dus nog moeten plaatsvinden.

VOOR WAARMERK  
BIJ VERKLARING D.D.

15 APR 2024

28

# Controle verklaring



## CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Het bestuur van UBRivierenland

---

### A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

#### *Ons oordeel*

Wij hebben de jaarrekening 2023 van UBRivierenland te Tiel gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2023 als van de activa en passiva per 31 december 2023 van UBRivierenland in overeenstemming met Besluit begroting en verantwoording en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in het referentiekader

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. het overzicht van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

#### *De basis voor ons oordeel*

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van UBRivierenland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.



### *Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd*

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

### *Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie*

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Besluit begroting en verantwoording (invullen geldende wet- en regelgeving die vereisten bevat voor verantwoorde).

## **B. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**

### *Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening*

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

### *Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening*

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.



Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's;
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
  - het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en





- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Zaltbommel, 15 april 2024

FSV Accountants + Adviseurs B.V.

**was getekend**

Y.G.P.M. Viguurs AA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

